

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЗА РАД,
ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА
И СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА
Сектор за социјалну заштиту
Број: 560-00-284/2021-09
Датум: 28.06.2021. године
Немањина 22-26
Београд

На основу члана 23. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 – др. закон), а у вези са тренутном епидемиолошком ситуацијом, обухватом вакцинацијом против COVID-19 и подацима из литературе, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања доноси

ПРЕПОРУКУ

о начину поступања установа социјалне заштите за смештај корисника и организација социјалне заштите за пружање услуге домског смештаја и корисника везано за коришћење природне вентилације и климатизације у установама/организаацијама током епидемије covid-19

Вирус SARS-CoV-2 шире се лакше у затвореном него на отвореном простору. У затвореном простору концентрација вирусних честица у ваздуху често је већа него на отвореном тако да адекватна вентилација доводи до смањења концентрације вируса у ваздуху. Првенција ширења SARS-CoV-2 вируса и спречавања оболевања од COVID-19 подразумева примену општих (физичко дистанцирање, ношење маске за лице, хигијена руку, чишћење и дезинфекција просторија у којима се борави, адекватна вентилација просторија) и специфичних (вакцинација) мера превенције. Обезбеђивање адекватне вентилације просторија не искључује примену других мера превенције.

У упутству за вентилацију затвореног простора објављених од стране Светске здравствене организације и Европског Центар за превенцију и контролу болести истиче се да тренутно нема поузданих доказа о инфекцији људи вирусом SARS-CoV-2 узрокованој инфективним аеросолима дистрибуираним преко система за грејање, вентилацију и климатизацију (енглески: Heating, Ventilation, and Air Conditioning, HVAC), тачније ризик је оцењен као врло низак. Такође се истиче да HVAC системи могу имати комплементарну улогу у смањењу преноса вируса у затвореним просторима, путем повећања броја измена ваздуха, смањења рецикулације ваздуха и повећањем употребе спољног ваздуха и то уколико се одржавају у складу са упутством произвођача, што се посебно односи на чишћење и замену филтера.

У установама социјалне заштите, посебно у установама где је смештен већи број корисника потребно је обезбедити велике количине свежег и чистог ваздуха. Ради

обезбеђивања адекватне вентилације просторија потребно је водити рачуна о три основна критеријума за вентилацију и то степену вентилације, правацу струјања ваздуха и расподели ваздуха или протоку ваздуха у просторијама.

Имајући у виду наведено, тренутну епидемиолошку ситуацију, услове високе температуре ваздуха и сходно томе неповољне климатске услове за живот и рад у установама социјалне заштите уколико су HVAC системи искључени, препоручује се да се HVAC могу условно користити, уз поштовање следећих мера:

1. У установама социјалне заштите потребно је обезбедити природну вентилацију просторија, односно снабдевање свежим ваздухом, уз максимални могући проток ваздуха кад год је то могуће (отварање прозора и врата)

2. Системе за грејање, вентилацију и климатизацију користити када је неопходно у таквом режиму рада да се ваздух измењује са свежим спољним ваздухом, без рецикулације ваздуха

3. Уколико уз примену система за грејање, вентилацију и климатизацију постоје услови и за природну вентилацију, или када није могуће обезбедити рецикулацију ваздуха са свежим спољним ваздухом на други начин, препорука је да током рада система за грејање, вентилацију и климатизацију периодично отворају прозори у просторијама и на тај начин обезбеди додатна размена ваздуха са свежим спољним ваздухом

4. Пре пуштања у рад система за грејање, вентилацију и климатизацију морају се консултовати компаније/сервиси за њихову уградњу и одржавање. Замена филтера и/или уградња посебних филтера на уређајима, одређивање учесталости замене филтера и сагледавање потреба за уградњу посебних на пример ХЕПА филтера, обавља се у консултацији и уз сагласност компанија које су одговорне за њихову уградњу и одржавање

5. Пре пуштања у рад система за грејање, вентилацију и климатизацију неопходно је обавити механичко чишћење и дезинфекцију система од стране или уз консултацију овлашћених сервиса односно установа

6. Класично прање и дезинфекцију филтера на клима уређајима, као прање и дезинфекцију спољних површина унутрашње јединице клима уређаја, обављати што чешће. Филтери се најпре морају добро опрати детергентом и топлом водом и потом осушити, а затим се дезинфиковати пребрисавањем 70% етил алкохолом. Филтери се пре враћања у рад морају потпуно осушити, како би и најмањи заостатак етанола испарио. Дезинфекцију клима уређаја треба да обавља овлашћени сервисер или обучено лице, уз примену свих мера предострожности које се односе на примену ефикасног дезинфекционог средства

7. При раду система за грејање, вентилацију и климатизацију усмерити ток ваздуха у правцу од корисника (на пример у правцу ваздушне струје коју стварју клима уређаји не постављати столове, столице, кревете и друго већ усмерити ваздух према плафону, како би се постигло кретање ваздуха од плафона ка поду).

МИНИСТАР

проф. др Дарија Кисић Тепавчевић